

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

2004 m. gegužės 3 d. Nr. 1040-3-51

Vilnius

Santrauka

Sveikatos apsaugos ministerijai programų vykdymui teisės aktų nustatyta tvarka buvo patvirtinta 130291,4 tūkst. Lt biudžeto lėšų. Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) gavo 125009,4 tūkst. Lt asignavimų, panaudojo 124904,2 tūkst. Lt. Asignavimų valdytojas gautus biudžeto asignavimus panaudojo savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti, nevirsydamas šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – paprastosioms išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir nepaprastosioms išlaidoms.

Ministerija pervedė 1300,0 tūkst. Lt visuomenės sveikatos priežiūros viešajai įstaigai Sveikatos teisės ir ekonomikos centras, kuri nėra Ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga (Ministerija yra šios viešosios įstaigos steigėja), nesivadovaudama audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 1 d. Šių biudžetinių lėšų apskaitą Ministerija tvarkė nesilaikydama finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 124 p. reikalavimų. Ministerija taip finansuodama viešąją įstaigą, įsigijo paslaugų už 1300,0 tūkst. Lt iš viešosios įstaigos Sveikatos teisės ir ekonomikos centras, nesilaikydama tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.

Ministerija viešajai įstaigai Medicinos labdaros ir paramos centras, kuri nėra Ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga, skyrė 400,0 tūkst. Lt šios įstaigos išlaikymui nesivadovaudama audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. bei Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 1 d.

Asignavimų valdytojas, pagal Biudžeto sandaros įstatymo 7 str. 1 d. 3 p. nuostatas būdamas atsakingas už savo vadovujamų ir pavaldžių institucijų teisingą buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų teisingumą, neužtikrino vadovaujamos institucijos finansinių ataskaitų teisingumo, kaip to reikalauja audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 6 p. ir

nepakankamai prižiūrėjo apskaitos tvarkymą, kaip to reikalauja Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 4 d. 2 ir 3 p. Tai parodo audito metu nustatyti Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų apskaitos tvarkymo bei finansinių ataskaitų neatitikimai. Mūsų nuomone, rastos klaidos, pažeidimai, netikslumai parodo, kad asignavimų valdytojas sukūrė nepakankamas vidaus kontrolės procedūras, kad būtų teisingai tvarkoma buhalterinė apskaita Ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose ir užtikrinamas vadovaujamos institucijos finansinių ataskaitų teisingumas. Be to, Ministerijoje nepakankama sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolė.

Pavedimas ir audito užduotis

Finansinį auditą atlikome Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2003-06-16 pavedimu Nr. 1040-3.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, adresas: Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, kodas 8860347. Audituojamas laikotarpis – 2003 metai.

Audito tikslas – nustatyti, ar 2003 metų asignavimų valdytojo finansinėse ataskaitose pateikiama išsami, teisinga, tikra ir tiksli informacija, ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, bei atlikti sandorių auditą, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ministerijos ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą, dalis.

Ministerijos ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audituojamu laikotarpiu iki 2003-03-06 Ministerijai vadovavo sveikatos apsaugos ministras Konstantinas Romualdas Dobrovolskis, vėliau – sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas, už buhalterinę apskaitą iki 2003-12-01 buvo atsakinga Finansų skyriaus vedėja Vladislava Gečėnienė, vėliau – Apskaitos skyriaus vedėja Danutė Spundzevičienė.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Biudžeto asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audituodami 1.21 ir 50.1 programoms 56166,1 tūkst. Lt gautus asignavimus, tai yra 45,2 % visų asignavimų 2003 metais skirtų asignavimo valdytojui iš valstybės biudžeto, tyrėme Ministerijos vidaus kontrolės aplinką ir kontrolės procedūras audito rizikai sumažinti ir atlikome

savarankiškas (detalias) procedūras pagal audito programas. Audito programos sudarytos darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui, kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms apskaitos sritims, ilgalaikio turto, statybos objektų, paskolų, gautų ilgalaikiam turtui įsigyti, dengimo, palūkanų išmokų užsienio subjektams apskaitos srityse. Be to, atlikdami savarankiškas (detalias) procedūras pagal sudarytas audito programas, patikrinome pinigų banke ir kasoje, atsargų, įstaigos skolų ir skolininkų apskaitą bei atlikome sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą. Mes nedalyvavome asignavimų valdytojo turto metinėse inventorizacijose.

Valstybiniai auditoriai – J. Mickus, D. Sakalauskienė, I. Bogdelienė, A. Kaziliūnienė, V. Šimukauskienė, R. Grybaitė ir R. Kudžmienė atliko finansinio audito darbus šiose Ministerijai pavaldžiose įstaigose: Valstybinėje visuomenės sveikatos priežiūros tarnyboje, Visuomenės sveikatos ugdymo centre, Klaipėdos, Marijampolės ir Panevėžio visuomenės sveikatos centruose. Minėtos įstaigos vykdė 1.13, 1.19 ir 45.1 programas, kurioms buvo skirta 18858,0 tūkst. Lt, tai yra 15,1% visų asignavimų 2003 metais skirtų asignavimo valdytojui iš valstybės biudžeto.

Likusių lėšų 49 530,9 tūkst. Lt arba 39,7 % visų asignavimų 2003 metais skirtų asignavimo valdytojui iš valstybės biudžeto panaudojimą analizavome iš duomenų, pateiktų asignavimų valdytojui 33 pavaldžių įstaigų finansinėse ataskaitose bei Ministerijos nustatytų vidaus kontrolės procedūrų požiūriu. Šios įstaigos vykdė 1.13, 1.17, 1.19 ir 1.20 programas.

Asignavimų valdytojo finansinės veiklos rezultatai

Ministerijai programų vykdymui teisės aktų nustatyta tvarka buvo patvirtinta 130291,4 tūkst. Lt biudžeto lėšų. Ministerija gavo 125009,4 tūkst. Lt asignavimų, panaudojo 124904,2 tūkst. Lt. Ministerija padarė 124904,2 tūkst. Lt kasinių ir 120282,8 tūkst. Lt faktinių išlaidų. Nepanaudotus biudžeto asignavimus 105,2 tūkst. Lt Ministerija grąžino į valstybės biudžetą.

Institucija 2003 metais vykdė 7 programas: 1.13 Visuomenės sveikatos priežiūros stiprinimas integruojantis į Europos Sąjungos sveikatos sistemą, 1.17 Nacionalinė vaistų politikos programa, 1.19 Specialioji sveikatos priežiūros ir farmacijos stiprinimo ir modernizavimo programa, 1.20 Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo programa, 1.21 Sveikatos sistemos plėtra, 45.1 Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programa ir 50.1 Europos Sąjungos PHARE paramos bendrojo finansavimo programa.

2003 metų asignavimų valdytojo biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo duomenys pagal programas pateikiami lentelėje:

Programos kodas	2003 m. atskaitomybės duomenys				Palyginimas (+ padidėjimas, - sumažėjimas)		
	Patikslintas asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Gautų asignavimų su patikslintu planu (3-2)	Kasinių išlaidų su gautais asignavimais (4-3)	Faktinių išlaidų su kasinėmis išlaidomis (5-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
Viso	130291,4	125009,4	124904,2	120282,8	-5282,0	-105,2	-4621,4
1.13	40545,7	40523,3	40523,3	40728,5	-22,4	0	205,2
1.17	906,0	903,2	903,2	903,2	-2,8	0	0
1.19	23415,7	18204,1	18098,9	17936,6	-5211,6	-105,2	-162,3
1.20	8865,0	8863,5	8863,5	8757,1	-1,5	0	-106,4
1.21	54042,0	54000,2	54000,2	50674,1	-41,8	0	-3326,1
45.1	350,0	349,2	349,2	351,6	-0,8	0	2,4
50.1	2167,0	2165,9	2165,9	931,7	-1,1	0	-1234,2

Asignavimų valdytojas gautus biudžeto asignavimus panaudojo savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti, neviršydamas šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – paprastosioms išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir nepaprastosioms išlaidoms.

Ministerijos 2003 metų veiklos ataskaitoje nurodyta kaip įvykdytos programų uždavinių įgyvendinimo priemonės ir gauti rezultatai palyginti su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais. Ataskaitos duomenimis kriterijai įvykdyti.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai, kuriuos asignavimų valdytojas turi apsvarstyti ir numatyti priemones jiems pašalinti

- Ministerija, vykdydama programą 1.21 Sveikatos sistemos plėtra (mokslinės programos) ir vadovaudamasi sveikatos apsaugos ministro R. K. Dobrovolskio 2003-03-04 įsakymu Nr. V-145 „Dėl mokslinių-praktinių sveikatos programų 2003 m. sąmatos patvirtinimo“ ir 2003-11-23 sveikatos apsaugos ministro Juozo Oleko įsakymu Nr. V-686 „Dėl mokslinių-praktinių sveikatos programų 2003 m. sąmatos pakeitimo“, pervedė 1300,0 tūkst. Lt visuomenės sveikatos priežiūros viešajai įstaigai Sveikatos teisės ir ekonomikos centras, kuri nėra Ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga (Ministerija yra šios viešosios įstaigos steigėja) ir tuo nesivadovavo audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 1 d. nuostatomis. Šių biudžetinių lėšų apskaitą Ministerija tvarkė nesilaikydama finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 124 p. reikalavimų. Lėšos buvo apskaitomos 101 subsąskaitoje „Pavaldžių įstaigų lėšos“ ir 230 subsąskaitoje „Finansavimas iš biudžeto“. Ministerija taip finansuodama viešąją įstaigą, įsigijo

paslaugas už 1300,0 tūkst. Lt iš viešosios įstaigos Sveikatos teisės ir ekonomikos centras nesilaikydama tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Be to, viešoji įstaiga Sveikatos teisės ir ekonomikos centras nėra mokslinių tyrimų įstaiga ir šiuo atveju atliko mokslinių-praktinių programų vadybą: darbų planavimą, koordinavimą, finansavimą ir kontrolę.

Ministerijos vadovybė, siekdama pašalinti Valstybės kontrolės 2003-05-12 Valstybinio audito ataskaitoje Nr. 1040-19-85 ir Valstybės kontrolieriaus 2003-05-27 sprendime Nr. SP-49 nurodytus pažeidimus, raštu kreipėsi į atitinkamas institucijas, tačiau teisės aktų pažeidimai liko nepašalinti. Audito metu buvo inicijuotas susitikimas su ministerijos vadovybe ir kitais specialistais dėl susidariusios situacijos aptarimo. Ministerijos vadovybė raštu Valstybės kontrolę informavo, kad parengtas ir pateiktas Finansų ministerijai derinti sveikatos apsaugos ministro įsakymo projektas dėl viešosios įstaigos Sveikatos teisės ir ekonomikos centras pertvarkymo į biudžetinę įstaigą.

- Ministerija viešajai įstaigai Medicinos labdaros ir paramos centras, kuri nėra Ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga, 2003-06-16 sutartimi Nr. S-53 skyrė 400,0 tūkst. Lt šios įstaigos išlaikymui ir tuo nesivadovavo audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p., nurodančiu, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms institucijoms jų veiklai bei programoms vykdyti ir uždaviniams įgyvendinti bei Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 1 d., nurodančia, kad asignavimų valdytojas turi teisę naudoti biudžeto lėšas savo vadovaujamai įstaigai išlaikyti.

- Ministerija, programos 1.21 Sveikatos sistemos plėtra (05.12.09 kitos sveikatos priežiūros funkcijos: kvalifikacijos kėlimas ir kitos sutartys, mokslinės programos) vykdymui priskyrė 1705,2 tūkst. Lt išlaidų darbo užmokesčiui ne Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų darbuotojams. Pagal finansų ministro 2000-12-29 įsakymu Nr. 352 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją šiam straipsniui priskiriamos išlaidos visų etatinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo užmokesčiui. Asignavimai darbo užmokesčiui buvo panaudoti neviršijant sąmatoje šioms išlaidoms patvirtintų asignavimų.

Kitos klaidos, pažeidimai, netikslumai

- Asignavimų valdytojas, pagal audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 7 str. 1 d. 3 p. nuostatas būdamas atsakingas už savo vadovaujamų ir pavaldžių institucijų teisingą buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų teisingumą, neužtikrino vadovaujamos institucijos finansinių ataskaitų teisingumo, kaip to reikalauja Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 6 p. ir nepakankamai prižiūrėjo apskaitos tvarkymą, kaip to reikalauja Biudžetinių įstaigų įstatymo

8 str. 4 d. 2 ir 3 p. Tai parodo audito metu nustatyti Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų apskaitos tvarkymo bei finansinių ataskaitų neatitikimai:

Valstybinis aplinkos sveikatos centras, Higienos institutas, Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras ir Lietuvos bioetikos komitetas (iš viso 30,2 tūkst. Lt) neteisingai parodė Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansuose valstybės biudžeto skolą už neperduotų asignavimų pagal specialiąsias programas, kadangi jų gavimas ir panaudojimas nustatytas audituojamu laikotarpiu galiojusioje 2001-05-14 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 543 Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkoje. Auditoriams rekomendavus, Ministerijoje rengiama tvarka dėl minėtų lėšų apskaitos.

Ministerijai pavaldžios įstaigos – Alytaus, Tauragės, Telšių visuomenės sveikatos centrai, Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras, Šiaulių vaistų sandėlis ir Visuomenės sveikatos ugdymo centras viršijo išlaidų sąmatose patvirtintus asignavimus pagal atskirus ekonominės klasifikacijos straipsnius kitų išlaidų sąskaita ir tuo nesivadovavo Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. reikalavimu. Alytaus visuomenės sveikatos centras viršijo kasines išlaidas, lyginant su sąmata pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius: šildymo 4,2 tūkst. Lt, kitų prekių 5,0 tūkst. Lt ir kitų išlaidų 8,4 tūkst. Lt, Tauragės visuomenės sveikatos centras – darbo užmokesčio 0,4 tūkst. Lt, Telšių visuomenės sveikatos centras – medikamentų 6,6 tūkst. Lt, elektros 0,1 tūkst. Lt, kitų išlaidų 0,3 tūkst. Lt, Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras – medikamentų 1,2 tūkst. Lt, spaudinių 1,2 tūkst. Lt, kitų prekių 4,4 tūkst. Lt ir kitų išlaidų 0,5 tūkst. Lt, Visuomenės sveikatos ugdymo centras – ryšių paslaugų 0,6 tūkst. Lt ir kitų išlaidų 7,7 tūkst. Lt.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centre audito metu nustatyta, kad įstaiga tvarkė 110 sąskaitos „Pavedimų lėšos“ 149,5 tūkst. Lt bei sąskaitos 232 „Finansavimas iš kitų šaltinių“ 2368,0 tūkst. Lt lėšų apskaitą nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 199, 202, 244 p. reikalavimų. Įstaiga neužregistravo užbalansinėje sąskaitoje 01 „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ pagal valstybinės žemės panaudos sutartis suteiktų naudotis žemės sklypų (51,8 tūkst. Lt) ir pagal nuomos sutartis išsinuomotų patalpų (165,9 tūkst. Lt) bei neapskaitė užbalansinėje sąskaitoje 03 „Specialios paskirties ir numeruoti apskaitos blankai“ specialių ir numeruotų apskaitos blankų už 2000 Lt, ir tuo nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 303, 306, 310 p. reikalavimų. Ilgalaikio materialiojo turto techninio aptarnavimo išlaidas 708 Lt, lizingo būdu įsigytų automobilių lizingo mokesčių išlaidas 5842,62 Lt ir trumpalaikio turto, ūkinės paskirties medžiagų įsigijimo išlaidas 22814,17 Lt užregistravo 1.01.3.30 „Kitose išlaidose“ nesivadovaudama audituojamu laikotarpiu

galiojusia Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000-12-29 įsakymu Nr. 352 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Auditoriams rekomendavus, Klaipėdos visuomenės sveikatos centras pašalino minėtus trūkumus.

Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba neteisingai sudarė finansinės atskaitomybės formą Nr. 6 „Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaita“, kurioje neparodė medikamentų (vakcinų) 6659,3 tūkst. Lt įsigijimo ir jų perdavimo neatlygintinai kitai biudžetinei įstaigai. Auditoriai rekomendavo, sudarant Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto judėjimo 2004 m. apyskaitą formoje Nr.6, parodyti medikamentų įsigijimą ir jų perdavimą neatlygintinai kitai biudžetinėms įstaigoms. Be to, Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba, vykdydama 1.13 programą (funkcijos kodas 05.12.09), pagal patvirtintą sąmatą pirko medikamentus (vakcinas), kurių įsigijimo vertė 6659,3 tūkst. Lt. Tarnyba šiuos medikamentus apskaitė subsąskaitoje 062 „Medikamentai“ ir perdavė neatlygintinai kitoms ministerijai pavaldžioms įstaigoms. Didžiausią dalį perdavė Užkrečiamų ligų profilaktikos ir kontrolės centrui, kuri Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2004 m. sausio mėn. 1 d. apyskaitoje formoje Nr.2 medikamentų įsigijimą parodė kasinėse išlaidose 6659,3 tūkst. Lt, o faktinėse išlaidose parodė tik valiutos keitimo išlaidas įsigyjant medikamentus 8,6 tūkst. Lt. Medikamentų faktines išlaidas parodė Užkrečiamų ligų profilaktikos ir kontrolės centras, kuri taip pat kaip ir Tarnyba neatlygintinai perdavė medikamentus kitoms ministerijai pavaldžioms įstaigoms visuomenės sveikatos centrums. Šie medikamentus sunaudojo arba taip pat neatlygintinai perdavė viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms, tačiau faktinių išlaidų neparodė. Auditoriams rekomendavus, Ministerijoje rengiama tvarka dėl minėtų lėšų apskaitos.

Panevėžio visuomenės sveikatos centre audito metu nustatyta, kad 753,84 Lt išlaidas kanceliarinėms prekėms įstaiga apskaitė išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 1.1.3.30 „Kitos išlaidos“, tai yra ne pagal finansų ministro 2000-12-29 įsakymu Nr. 352 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją. Be to, įstaiga, nesanti pridėtinės vertės mokesčio mokėtoja, ilgalaikį turtą, trumpalaikį turtą ir atsargas apskaitė be pridėtinės vertės mokesčio ir tuo nesilaikė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 5 p. reikalavimų. Auditoriui rekomendavus, įstaiga ilgalaikio turto, trumpalaikio turto ir atsargų vertę 70845,94 Lt atstatė.

Marijampolės visuomenės sveikatos centras užbalansinėje sąskaitoje 01 „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ neužregistravo pagal 1998 m. rugsėjo 7 ir 10 d. Valstybinės žemės panaudos sutartis Nr. 2893 ir Nr. 2894 naudojamų 0,3305 (0.082 ir 0.2485) ha žemės sklypų, kurių vertė 57848 (14353 ir 43495) Lt ir tuo nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16

įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 303 ir 306 p. reikalavimais. Atsižvelgdama į audito metu pateiktas rekomendacijas, įstaiga pagal panaudą naudojamą žemę 2003 m. spalio 2 d. apskaitė ir atvaizdavo Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balanse.

- Audito metu nustatyti kiti teisės aktų pažeidimai pavaldžioje įstaigoje:

Klaipėdos visuomenės sveikatos centro direktorius, nustatydamas filialų vadovams tarnybinio atlyginimo koeficientą 16,2, nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ ir Sveikatos apsaugos ministro 1997-05-15 įsakymu Nr.149-k „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų tarnybinių atlyginimų“. Atsižvelgiant į tai, kad filialų vadovams buvo nustatytas 25% tarnybinio atlyginimo dydžio personalinis priedas, bei vadovaujantis Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 5.1 p. nuostata įstaigos vadovas turi teisę nustatyti padalinių vadovams iki 100% minėtą priedą, materialinė tiesioginė žala įstaigai nebuvo padaryta. Valstybės kontrolė 2004-02-27 raštu Nr. S-(1040-1.11)-292 rekomendavo ištaisyti nustatytus teisės aktų pažeidimus. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro direktorius 2004-03-16 įsakymais Nr. V7-20 p.1, V7-20 p.2, V7-20 p.3, V7-20 p.4, V7-20 p.5 nuo 2004-04-01 filialų vadovų pareigybę pakeitė į gydytojų – filialo vadovų pareigybę ir vadovaudamasis minėtu Vyriausybės nutarimu bei Sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatė tarnybinio atlyginimo koeficientą 14,0 ir 45 % tarnybinio atlyginimo dydžio personalinį priedą.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centras neinventorizavo nebaigtos statybos, piniginių lėšų filialuose, pagal valstybinės žemės panaudos sutartis suteiktą naudotis žemės sklypų, pagal nuomos sutartis gautų patalpų ir tuo nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr.719 patvirtintos Inventorizacijos tvarkos 4, 8 p. reikalavimų. Auditoriams rekomendavus, atlikta nebaigtos statybos, piniginių lėšų filialuose, pagal valstybinės žemės panaudos sutartis suteiktą žemės sklypų, pagal nuomos sutartis gautų patalpų inventorizacija.

Visuomenės sveikatos ugdymo centras neinventorizavo pinigų kasoje kiekvieną mėnesį, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr.719 patvirtintos Inventorizacijos tvarkos 4 punkto nuostata. Rekomenduota kiekvieną mėnesį atlikti pinigų kasoje inventorizaciją. Įstaiga raštu Valstybės kontrolę informavo, kad rekomendacija pradėta įgyvendinti.

Marijampolės visuomenės sveikatos centre nebuvo patvirtinto sąrašo asmenų, kurie turi teisę surašyti ir pasirašyti apskaitos dokumentus ir jų parašų pavyzdžių, taip pat nėra patvirtintos dokumentų bei apskaitos registrų saugojimo tvarkos kaip to reikalauja Buhalterinės apskaitos įstatymo 14 str. 1 d. ir 19 str. 1 ir 2 d. Atsižvelgdama į audito metu pareikštas pastabas, direktorė 2003 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. 24 „Dėl parašų pavyzdžių patvirtinimo“ patvirtino įgaliotus

asmenis, o 2003 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 32 „Dėl dokumentų saugojimo taisyklių“ patvirtino dokumentų saugojimo tvarką.

Apie pavaldžiose įstaigose nustatytas ir šioje ataskaitoje minėtas klaidas ir neatitikimus raštu informavome įstaigų vadovus.

- Ministerijos sandorių audito, apimančio teisės aktų laikymosi priežiūrą, metu nustatyti neatitikimai:

Ministerija audito metu nustatytais atvejais perdavė patikėjimo teise valdomą valstybės turtą viešosioms įstaigoms, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis, t. y. sudarė panaudos sutartis su viešosiomis įstaigomis ir leido naudotis saugojamu turtu. Tokio valstybės turto perdavimo būdo nenumato Valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.

Ministerija viešosioms įstaigoms: Vilniaus universiteto onkologijos institutui, Vilniaus universitetinei Vaikų ligoninei, Vilniaus medicinos universiteto ligoninės Žalgirio klinikai, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikoms, perdavė valstybės ilgalaikį materialųjį turtą pagal panaudą ir atskiromis sutartimis skyrė lėšas šio turto remontui. Vadovaujantis CK 6.636 straipsnio nuostatomis, panaudos gavėjo pareiga yra daryti turto einamąjį ir kapitalinį remontą bei apmokėti visas daikto išlaikymo išlaidas, jeigu sutartis nenumato ko kita. Ministerijos su viešosiomis įstaigomis sudarytose sutartyse dėl valstybės turto perdavimo pagal panaudą išimtyms nenumatytos.

Mūsų nuomone, audito metu rastos klaidos, pažeidimai ir netikslumai parodo, kad asignavimų valdytojas sukūrė nepakankamas vidaus kontrolės procedūras, kad būtų teisingai tvarkoma buhalterinė apskaita Ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose ir užtikrinamas vadovaujamos institucijos finansinių ataskaitų teisingumas. Be to, Ministerijoje nepakankama sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolė.

Pastebėjimai

Ministerija, Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba, Visuomenės sveikatos ugdymo centras, Klaipėdos ir Panevėžio visuomenės sveikatos centrai nebuvo patvirtinę Finansų kontrolės taisyklių, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-14 nutarimo Nr. 470 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo įgyvendinimo ir vidaus audito tarnybinių nuostatų patvirtinimo“ 4.2 p., Finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintų Minimalių finansų kontrolės reikalavimų 27 p. nuostatos. Auditoriams pateikus rekomendacijas, įstaigos patvirtino Finansų kontrolės taisykles.

Ministerijai pavaldžios įstaigos naudoja žemės sklypais nesudarę su apskričių viršininkų administracijomis sutarčių dėl valstybinės žemės naudojimo: Lietuvos AIDS centras, Valstybinė

visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba, Klaipėdos ir Kauno vaistų sandėliai naudojami po 1 žemės sklypą, Vilniaus, Alytaus, Marijampolės visuomenės sveikatos centrai, Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras – po 2, Tauragės ir Telšių visuomenės sveikatos centrai, Vilniaus vaistų sandėlis – po 3, Panevėžio visuomenės sveikatos centras – 4, Šiaulių, Kauno ir Utenos visuomenės sveikatos centrai – po 5, Klaipėdos visuomenės sveikatos centras – 7 žemės sklypais.

Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje išdėstytus dalykus ir siekdami informacijos ir finansinių ataskaitų patikimumo ir išsamumo asignavimų valdytojai siūlome:

- Sukurti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad išlaidų sąmatų projektas būtų sudaromas teisės aktų nustatyta tvarka;
- Sukurti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose apskaita būtų tvarkoma teisės aktų nustatyta tvarka bei garantuotas finansinių ataskaitų teisingumas;
- Sukurti vidaus kontrolės procedūras, sustiprinančias sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolę.

Dėkojame už bendradarbiavimą ir tikimės, kad Jūs atsižvelgsite į mūsų rekomendacijas ir apie jų vykdymą informuosite Valstybės kontrolę iki 2004-12-01.

Finansinio audito 4-jo departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Kudžmienė

Susipažinome:

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministras

Juozas Olekas

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos Apskaitos skyriaus vedėja

Danutė Spundzevičienė